

CENTAR ZA DJECU, MLADE I OBITELJ
Velika Gorica

Kurilovečka 48
TEL 6231-734
E info@centar-dmo-vg.hr
www.centar-dmo-vg.hr

CENTAR ZA DJECU, MLADE I OBITELJ VELIKA GORICA

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2021. GODINU

**Klasa: 601-03/22-01/01
Urbroj: 238-31-19-22/1**

Velika Gorica, veljača 2022.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. VIZIJA, MISIJA, VRIJEDNOSTI I PRINCIPI DJELOVANJA	4
3. STRATEŠKI CILJEVI	5
4. PROGRAMI	5
4.1. PROGRAMI POZITIVNOG RAZVOJA	5
4.2. PREVENTIVNI PROGRAMI	
4.3. PRUŽANJE PSIHOLOŠKE POMOĆI NAKON POTRESA	9
4.4. PROGRAMI POTICANJA GOVORNO-JEZIČNOG RAZVOJA	11
4.5. PROGRAM SAVJETOVANJA	12
4.6. PROGRAMI ZA ZAPOSLENIKE, VANJSKE SURADNIKE I VOLONTERE	13
4.7. PROGRAMI EDUKACIJA ZA STRUČNJAKE DRUGIH USTANOVA I UDRUGA	14
4.8. EVALUACIJA RADA CENTRA	14
5. PROMOTIVNE AKTIVNOSTI I SURADNJA	15
5.1. PROMOTIVNE AKTIVNOSTI	15
5.2. SURADNJA I PREDSTAVLJANJE CENTRA STRUČNOJ JAVNOSTI	16
6. ZAKLJUČAK	19

1. UVOD

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica je prva ustanova u Hrvatskoj namijenjena djeci, mladima i obitelji koju je osnovala lokalna zajednica. Započeo je s radom 2003.godine.

Centar je smješten u Velikoj Gorici, Kurilovečka 48, u privatnoj kući u kojoj se nalaze dvije velike prostorije u prizemlju i na drugom katu, u kojima se odvijaju radionice, predavanja i tribine. Na prvom katu smješteni su uredi, prostori savjetovališta i logopedinje. U sklopu Centra je i objekt u dvorištu kojeg koriste udruge s područja Velike Gorice.

Zaposleno je sedam osoba:

- ravnateljica, prof. psihologije,
- pet stručnih suradnica: dipl. defektologinja – socijalna pedagoginja, dipl. defektologinja – logopedinja, dipl. socijalna radnica, mag. teologije (kao administratorica) i mag. psihologije
- spremačica.

Uz stalno zaposlene koristile su se usluge vanjskih suradnika: voditelja radionica, tribina i okruglih stolova, supervizora, predavača te knjigovodstvene usluge.

U Centru je u 2021. godini bilo 1739 korisnika – djece, mladih, članova njihovih obitelji, kao i stručnjaka koji se bave djecom i mladima. Ponuđeno im je 30 programa koji su se provodila u 52 grupe i kroz program savjetovanja i logopedskih tretmana. Individualno se radilo s 378 korisnika. Programe je vodilo 30 vanjskih suradnika – honorarnih suradnika, volontera i studenata na praksi. Osmišljena su 2 nova programa za djecu, mlade i članove obitelji, na temelju ispitivanja potreba u lokalnoj zajednici.

Zbog pandemije virusa COVID-19 i potresa, ponuđena je i psihološka pomoć putem telefona, a ponuđene su i druge usluge kao podrška građanima u kriznoj situaciji, a stručnjaci Centra su bili aktivni i u medijima (radio, TV, portali, društvene mreže, platforma „Psihološka pomoć“).

2. VIZIJA, MISIJA, VRIJEDNOSTI I PRINCIPCI DJELOVANJA

Vrijednosti (osobne, organizacijske, način rada, odnosi):

- humanost
- briga o drugima
- integritet
- osobna odgovornost (odgovornost prema sebi i drugima)
- ravnopravno dostojanstvo
- poštivanje etičkih principa u radu
- poštivanje dječjih prava i participacije
- demokratičnost / demokratske vrijednosti
- prihvaćanje različitosti
- jednakost mogućnosti rad s konceptima: razvoj novih ideja i rješenja
- multidisciplinarnost
- holistički pristup
- suradnja i umrežavanje
- otvorenost za konstruktivnu kritiku
- cjeloživotno učenje
- sloboda izbora.

MISIJA

Pratimo i odgovaramo na potrebe djece i njihovih obitelji, uključujemo ih u psihosocijalne programe i socijalne usluge kako bi podržali njihov cjeloviti razvoj te osigurali kvalitetnu stručnu podršku. Suradujemo i umrežavamo se te kontinuirano radimo na razvoju stručnjaka kako bi osigurali održivi razvoj djece i cijele zajednice.

VIZIJA

Oaza za razvoj potencijala sve djece i obitelji u zajednici.

3. STRATEŠKI CILJEVI

STRATEŠKI CILJEVI

1. Poticanje pozitivnog razvoja djece i prevencija rizičnih ponašanja
2. Poticanje participacije djece u zajednici
3. Suradnja i umrežavanje u svrhu osiguravanja kvalitete, veće dostupnosti programa i usluga te širenja primjera dobre prakse
4. Kontinuirani organizacijski razvoj Centra.

4. PROGRAMI

Programi su se provodili u formi radionica, individualnih savjetovanja, logopedskih tretmana, predavanja, tribina, prezentacija i edukacijskih treninga.

U 2021. godini provodili su se programi pozitivnog razvoja, preventivni programi, programi poticanja govorno-jezičnog razvoja, program savjetovanja te programi za zaposlenike, vanjske suradnike i volontere. Uz to se kontinuirano provodi evaluacija rada Centra.

4.1. PROGRAMI POZITIVNOG RAZVOJA

Programi pozitivnog razvoja usmjeravaju se na jačanje vještina, stjecanje znanja i formiranje stavova koji pomažu djeci i mladima u pozitivnom razvoju, a usmjereni su na opću dobrobit djece.

U 2021. godini provodili su se sljedeći programi pozitivnog razvoja:

Tematska predavanja i tribine za roditelje i stručnjake:

- Povodom 14. Tjedna psihologije organizirana je tribina za roditelje i stručnjake pod nazivom „**Kako u krizi steći nove snage?**“ koja je održana uživo, ali se prenosila i online.
- U sklopu **Dječjeg tjedna**, koji je bio posvećen mentalnom zdravlju, održana je tribina pod nazivom „**Kako smo u krizi?**“.

Likovna grupa – Polaznici su usvajali likovne tehnike i razvijali kreativno izražavanje. Cilj programa je poticanje mašte i kreativnosti, razvoj samopouzdanja i pozitivne slike o sebi. Grupa se zbog iznimnog interesa odvijala tijekom čitave godine, pa čak i online.

Hokus pokus – U grupi se rade znanstveni pokusi sa ciljem razvoja logičkog zaključivanja, jačanja slike o sebi i socijalizacije. Budući da je ovaj program jako popularan, on se provodio i ovo ljeto iako u značajno manjem obimu.

Ljetni engleski – Cilj je poticanje izražavanja i rad na aktivnostima uz korištenje i vježbanje engleskog jezika.

Rad u drvu – Polaznici uče raditi s alatom te kroz grupni rad izrađuju korisne predmete. Tako su ove godine izradili drvenu ogradu u dvorištu Centra.

Hobby art – Radilo se na upoznavanju i razvijanju različitih kreativnih tehnika, razvoju kreativnosti, poticanju mašte i fine motorike. Grupa je namijenjena učenicima viših razreda osnovne škole i srednjoškolcima.

Mali inženjeri – Cilj je usvajanje osnova elektrotehnike, rada s alatom i istosmjernim strujama. Jedan od ciljeva radionice jest izrada izuma i patenata povezanih sa starim Rimljanima kao drevnom civilizacijom čije patente koristimo i danas.

Dramska grupa – Cilj je poticanje i razvoj kreativnosti kroz samostalno osmišljavanje predstava, te osvještavanje i izražavanje emocija kroz dramske vježbe. Polaznici aktiviraju maštu i slobodno izražavanje.

Plesna radionica – cilj ovog programa jest razvoj kreativnosti i izražavanje sebe kroz pokret i ples te usvajanje i primjena znanja o urbanim plesovima kroz samostalan i grupni rad te razvoj koordinacije, socijalnih vještina i pozitivne slike o sebi.

Igre na otvorenom – Program se također provodio tijekom ljeta, a cilj je fizička aktivnost uz razvoj socijalnih vještina i pozitivne slike o sebi.

Upoznaj 3D printanje – Riječ je o novom programu u kojem su se polaznici imali prilike upoznati s mogućnostima i osnovnim pojmovima iz svijeta 3D printanja i 3D oblikovanja kroz digitalni alat Tinkercard. Polaznici su usvajali vještine putem rada na prijenosnim računalima.

Igraonica za osnovnoškolce – Cilj grupe je iskustveno učenje o sebi i o drugima, rad s emocijama, razvoj samopouzdanja te suradničkog odnosa u grupi. U grupi se radi na temama komunikacije i razvoja različitih kreativnih aktivnosti.

4.2. PREVENTIVNI PROGRAMI

Preventivni programi imaju za cilj jačanje zaštitnih i smanjivanje rizičnih čimbenika za uključivanje u rizična ponašanja i/ili poremećaje u ponašanju. Oni se mogu smjestiti na tri razine prevencije - univerzalna, selektivna i indicirana (Mrazek, Haggerty, 1994):

- *Univerzalna razina* – za cijele populacijske skupine koje nisu identificirane na osnovi individualnog rizika,
- *Selektivna razina* – za pojedince ili skupine populacije čiji su rizici za razvoj poremećaja značajno viši nego u prosjeku,
- *Indicirana razina* – za visoko rizične pojedince kod kojih je identificiran minimalan, ali vidljiv znak ili simptom nekog oblika poremećaja u ponašanju.

Preventivni programi imaju vrlo jasno identificirana područja na koja ciljaju (rizične i zaštitne čimbenike), odnosno na koja žele djelovati.

U Centru su se u 2021. godini provodili preventivni programi na sve tri razine.

4.2.1. Univerzalna razina

Roditeljstvo na drugačiji način – Program je namijenjen roditeljima s ciljem razvijanja kvalitetnije komunikacije i odnosa između djece i roditelja, unapređenja roditeljskih vještina, boljeg upoznavanja sebe i stjecanja uvida u vlastite obrasce ponašanja te razvoj novih obrazaca. Cilj je i razmjena iskustava, briga i strahovanja te pružanje podrške.

Medijski podsjetnik za roditelje – Ove godine se proveo novi programa koji je bio namijenjen roditeljima od 5. razreda OŠ i starijima. Osnovni cilj programa jest informirati roditelje o vrstama medija koji su dostupni njihovoj djeci i osvijestiti količinu i način korištenja medija u obitelj te osvijestiti utjecaj medija na komunikaciju u obitelj. Ovisno o dobi djece, roditelji su dobili informacije o utjecaju medija na kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj djece te na govorno-jezični razvoj.

Igraonica za predškolce – Provodi se s ciljem razvoja socijalnih vještina uz kreativan rad u grupi, stjecanje novih znanja i informacija o okolini koja ih okružuje te razvoj pozitivne slike o sebi. Program je namijenjen djeci od 3 do 7 godina, a prednost pri upisu imaju djeca koja nisu uključena u dječje vrtiće.

Kutići za igru – Namijenjen je djeci predškolskog uzrasta sa ciljem poticanja samostalnosti, razvoja socijalnih vještina i prepoznavanja i izražavanja emocija. Program je osmišljen tako da se unutar grupe radi u manjim grupama („kutićima“).

Grupa za buduće prvašice – Namijenjena je djeci koja na jesen kreću u 1. razred osnovne škole s ciljem pripreme za polazak u školu. U sklopu programa je i mala prometna škola u kojoj polaznici uče kako samostalno i sigurno doći do škole. Ovim programom obuhvaćeni su i roditelji.

Topli kutak – Djeca 1. i 2. razreda osnovne škole prije/nakon nastave provode vrijeme u Centru. Oni pišu zadaće, čitaju priče, igraju se, crtaju, modeliraju, razgovaraju i diskutiraju. Cilj programa je razvoj socijalnih vještina, kreativnosti i odgovornosti, obilježavanje blagdana i prigodnih datuma (Valentinovo, Uskrs, Božić, Maškare, dolazak proljeća itd.). U sklopu programa djeca se puno i igraju, a upravo igra ima vrlo važnu funkciju u tjelesnom, emocionalnom, socijalnom i intelektualnom razvoju.

Dječje gradsko vijeće – Iako Vijeće već dugo djeluje u Velikoj Gorici, ono je u posljednje vrijeme postalo sastavni dio programa Centra. Vijeće je primjer rada na promociji dječjih prava, s naglaskom na participaciju. Vijećnici u suradnji sa svojim vršnjacima prepoznaju probleme u svojoj okolini te raspravljaju kako ih riješiti i kome se obratiti ukoliko ih sami ne mogu riješiti. Zbog pandemije, ove godine vijećnici su se sastajali online.

4.2.2. Selektivna razina

Polaznici ovih programa imaju veći rizik za razvoj poremećaja u ponašanju u odnosu na prosjek. Često su upućivani iz drugih ustanova - škola, Centra za socijalnu skrb, Doma zdravlja, ali u najvećem broju su se javljali samoinicijativno.

Neke nove fore u učenju – Program je namijenjen starijim osnovnoškolcima i srednjoškolcima koji žele razviti vlastite sposobnosti učenja i na taj način postati efikasniji u učenju i postizati bolji školski uspjeh.

Učionica – To je program individualizirane pomoći u učenju, a polaznici su učenici od 3. do 5. razreda OŠ. Grupu u pravilu pohađaju učenici slabijeg školskog uspjeha.

Znam drugačije – Riječ je o kreativno-socijalizacijskoj grupi. Polaznici iskustveno uče o sebi i drugima, rade na vlastitim emocijama, na razvoju samopouzdanja i suradničkog odnosa u grupi.

Preživjeti peti – Program je namijenjen učenicima 5. razreda OŠ s ciljem njihovog boljeg snalaženja u tom prijelaznom razdoblju. Radi se i na socijalnim vještinama, ali se usvajaju i tehnike učenja koje će im pomoći u snalaženju u predmetnoj nastavi.

Sigurno u srednju – Program za učenike 8. razreda OŠ koji ih priprema za polazak u srednju školu i za kojim je veliki interes. Polaznicima se pomaže pri odabiru srednje škole kroz upoznavanje s programima različitih srednjih škola kroz osobna iskustva gostiju – srednjoškolaca.

4.2.3. Indicirana razina

Indicirane preventivne intervencije su za visoko rizične pojedince, pa se ove intervencije često poistovjećuju s ranim intervencijama (Bašić, 2001.).

Dio klijenata koji su u programu savjetovanja spadaju u ovu razinu. Budući da program savjetovanja spada na sve tri razine preventivnih programa, i da je specifičan, on je prikazan u posebnom poglavlju.

Psihodrama za djecu – Program vode voditeljice koje pohađaju ili su završile edukaciju iz Integrativne dječje psihoterapije. Dječja psihodrama je grupna psihoterapijska metoda tijekom koje djeca zajedno osmišljavaju priče koje potom zajedno igraju. Sudjelovanjem u grupi djeca imaju mogućnost isprobati se u različitim ulogama što pozitivno utječe na razvoj ličnosti.

Budi IN dok si TEEN – Cilj programa je osnaživanje socijalnih vještina ranjivih skupina mladih. Radi se na prepoznavanju osjećaja, uvježbava se jasno izražavanje emocija i potreba, jasna komunikacija i zauzimanje za sebe, rješavanje sukoba i kako reagirati na vršnjački pritisak.

4.3. PSIHOLOŠKA POMOĆ NAKON POTRESA

Nakon „petrinjskog potresa“ koji se dogodio 29.prosinca 2020.godine i koji se snažno osjetio i na području Grada Velike Gorice, bilo je potrebno žurno reagirati kako bi se pomoglo građanima. U tome je bila značajna i psihološka podrška zbog strahova koje su mnogi građani iskazivali, bez obzira na dob, tim više što su se potresi, doduše slabijeg intenziteta ponavljali. Trebalo je pružiti podršku i stručnjacima koji rade s djecom i mladima, posebno učiteljima i odgojiteljima koji su bili posebno zabrinuti oko povratka na svoja radna mjesta jer su se pitali kako će brinuti o djeci kada su i sami uplašeni. Isto tako, trebalo je povesti brigu i o onim građanima koji su doživjeli oštećenja svojih domova na širem goričkom području, a koji su bili smješteni u gorički Garden Hill hotel, ali i o svim građanima koji su bili silno prestrašeni zbog potresa. Iz tog razloga je Centar za djecu mlade i obitelj ponudio i proveo sljedeće aktivnosti:

4.3.1. Aktivnosti za građane kojima su domovi oštećeni u potresu

Riječ je o ljudima koji žive na širem goričkom području i čiji su domovi pretrpjeli veće štete, pa su zbog tog razloga bili smješteni u goričkom Garden Hill hotelu. S njima su se provele sljedeće aktivnosti:

Program grupne podrške za tinejdžere – Program je bio namijenjen učenicima osnovnoškolskog uzrasta koji su zbog potresa bili smješteni u hotelu. Cilj programa je pružanje podrške te strukturirano provođenje slobodnog vremena kroz grupne aktivnosti zabavnog, opuštajućeg i energizirajućeg karaktera. Glavni cilj programa bio je osiguravanje sigurnog prostora za izražavanje emocija vezanih uz krizne događaje, preusmjeravanje pažnje na pozitivne aktivnosti i osnaživanje za snalaženje u trenutnoj i budućim stresnim situacijama.

Program individualne podrške za građane starije životne dobi – riječ je o starijim građanima (61 – 68 godina) kojima je pružena savjetodavna psihološka podrška u Hotelu.

Program individualne podrške za djecu – pružena je individualna psihološka pomoć za djecu u vidu provođenja slobodnog vremena, savjetovanja i logopedskog tretmana.

4.3.2. Telefonska podrška i pomoć

Centar za djecu mlade i obitelj je pružena telefonska podrška i pomoć za sve građane koji su bili u potrebu. Telefonska podrška je pružana odraslima, dok se s djecom koja su iskazivala strahove radilo „uživo“.

4.3.3. Individualno savjetovanje za djecu

Budući da za djecu nije moguće pružiti adekvatnu podršku putem telefona, organizirana su individualna psihološka savjetovanja za djecu koja su iskazivala snažan strah od potresa i za koje je procijenjeno da im treba ovakva vrsta podrške. Savjetovanja su se radila po hitnom postupku kako bi se

izbjegle trajnije posljedice po mentalno zdravlje te djece. S uključenom djecom se u pravilu radilo jednom tjedno u trajanju od jednog sata.

4.3.4. Predavanja za stručnjake koji rade s djecom

Organizirano je i održano predavanje pod nazivom „Kako se nositi s kriznom situacijom?“ u skladu s iskazanim potrebama. Predavanje je ravnateljica održala online za sva četiri gradska vrtića te za četiri osnovne velikogoričke škole, koje su zatražile pomoć. Održana su i uživo predavanja za učitelje u potresom pogođenim područjima i to u OŠ Slavka Kolara u Kravarskom, OŠ Pokupsko i OŠ Jabukovac u Sisačko-moslavačkoj županiji. Cilj predavanja je bilo pružanje prve psihološke pomoći. Isto tako su i dvije tribine bile posvećene nošenju s kriznom situacijom, a koje su već navedene u ovom izvješću – jedna je organizirana povodom Tjedna psihologije, a druga povodom Dječjeg tjedna u Velikoj Gorici.

4.3.5. Predavanja za roditelje

Održana su predavanja za roditelje u spomenutim školama u područjima koja su bila jako pogođena potresom – u Pokupskom, Kravarskom i Jabukovcu pod istim nazivom „Kako se nositi s kriznom situacijom?“ s ciljem psihoedukacije roditelja.

4.3.6. Medijski nastupi

Nakon potresa je bio priličan interes medija za psihološku pomoć koja se pružala u Centru, a s ciljem psihoedukacije građana Velike Gorice. Tema svih medijskih nastupa je bila kako se nositi s posljedicama potresa i pandemije virusa COVID-19.

Uvidom u stanje na terene i s obzirom na pozive institucija i građana, vidljivo je da je u Velikoj Gorici postojala snažna potreba za psihološkom podrškom i pomoći. Naša iskustva na temu pružanja psihološke pomoći bila predstavljena na Godišnjoj konferenciji hrvatskih psihologa i na 3. Međunarodnom stručno-znanstvenom skupu Odjela za psihologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta.

4.4. PROGRAMI ZA POTICANJE GOVORNO-JEZIČNOG RAZVOJA

Programi se odvijaju grupno i individualno:

Slovkići – Grupa je namijenjena djeci s poremećajima govorno-jezične komunikacije u dobi pred polazak u školu, a prednost pri upisu imaju djeca koja su dobila odgodu upisa u 1. razred. U realizaciju programa povremeno se uključuju i roditelji, a ciljevi su stjecanje osnovnih znanja i vještina potrebnih za uspješno uključivanje u program rada osnovne škole. Kroz igru i različite kreativno-socijalizacijske aktivnosti djeluje se na razvoj govora u cjelini, razvoj motorike i grafomotorike, razvoj spoznaje te socio-emocionalni razvoj.

Rad s djecom s govorno-jezičnim teškoćama i teškoćama čitanja i pisanja – Program je namijenjen djeci predškolskog i ranog školskog uzrasta koja imaju govorno-jezične teškoće i teškoće čitanja i pisanja. Provodio se individualno, u pravilu jednom tjedno.

Individualno savjetovanje roditelja djece s govorno-jezičnim teškoćama i teškoćama čitanja i pisanja – Program je namijenjen roditeljima čija djeca imaju razvojne teškoće govora, čitanja i pisanja. Cilj je edukacija i savjetovanje roditelja te upućivanje na sudjelovanje u terapiji.

Individualno savjetovanje roditelja djece usporenog govorno-jezičnog razvoja – Namijenjen je roditeljima djece u dobi do 4 godine života, a cilj je poticanje jezičnih i govornih sposobnosti i vještina.

Rad s djecom s dijagnosticiranim specifičnim teškoćama u učenju – Program je namijenjen djeci ranog školskog uzrasta s dijagnosticiranim specifičnim teškoćama u učenju, disleksijom i disgrafijom.

Program individualnog rada s roditeljima djece s dijagnosticiranim specifičnim teškoćama u učenju – Program je edukativnog i savjetodavnog karaktera, a namijenjen je roditeljima čija djeca imaju specifične teškoće u učenju, disleksiju i disgrafiju.

4.5. PROGRAM SAVJETOVANJA

Ciljevi savjetovanja su: promjena stavova i ponašanja, rad na interpersonalnim odnosima, rad na odnosu prema sebi, te razvoj vještina za kvalitetniji život djece, mladih i članova obitelji kako bi uspješno savladali probleme na koje nailaze.

Problemi na kojima se radi su:

- poremećaji u ponašanju
- emocionalne poteškoće (anksioznost, strahovi, depresivnost i sl.)
- osobni rast i razvoj
- obiteljska problematika (odnosi, komunikacija, odgojne vještine)
- nošenje sa stresnim i traumatskim događajima.

Savjetovanja su provodile zaposlenice Centra. Da bi stručnjaci mogli kvalitetno raditi savjetovanja, potrebne su im dodatne edukacije i supervizije.

Korisnike su upućivali stručnjaci iz ustanova – škola, vrtića, Centra za socijalnu skrb i Doma zdravlja, ali se najčešće javljaju samoinicijativno. Roditelji su često sami tražili pomoć za sebe ili za svoju djecu. Često se događalo da potencijalne korisnike programa savjetovanja uoče voditelji grupa u Centru. Savjetovanja se u pravilu odvijaju jednom tjedno i traju jedan sat.

Zbog specifičnih okolnosti u kojima smo se našli tijekom 2021.g. – potresi, pandemija virusa COVID-19, online nastava, rad od kuće, pokazala se pojačana potreba za individualnim radom i općenito za rad na temama vezanim uz mentalno zdravlje, pa je uz redovne aktivnosti Centra ponuđeno i **telefonsko savjetovanje** za građane u potrebi.

4.6. PROGRAMI ZA ZAPOSLENIKE, VANJSKE SURADNIKE I VOLONTERE

Da bi zaposlenici i vanjski suradnici mogli kvalitetno raditi, potrebna im je profesionalna podrška u obliku supervizija, konzultacija, mentorstva, tematskih predavanja, edukacija i radionica koje su provodile zaposlenice Centra, vanjski supervizori i edukatori. Cilj je unapređivanje profesionalnog rada te učenje iz osobnog iskustva. U 2021.g. ovi programi su se velikim dijelom provodili online:

Supervizije (individualne) – Cilj supervizije je pomoć stručnjacima i podrška u njihovom radu, te učenje iz osobnog iskustva u izvršavanju profesionalnih zadataka s ciljem unapređivanja profesionalnog rada. Usluge vanjskih supervizora su koristile zaposlenice Centra.

Konzultacije (individualne i grupne) - Namijenjene su vanjskim suradnicima - voditeljima grupa u Centru s ciljem podrške za kvalitetan rad s korisnicima.

Edukacije za zaposlenike – Tijekom čitave godine sve zaposlenice Centra su se stručno usavršavale, bilo da su pohađale već upisane edukacije ili su upisale nove edukacije. Posebno vrijedi izdvojiti edukaciju iz kibernetike i sistemske psihoterapije koju već nekoliko godina pohađa Jelena Cvetnić, a ASAP edukaciju je završila Sanda Puljiz Vidović čiji je cilj osnaživanje kompetencija i vještina ključnih stručnjaka, donositelja odluka i kreatora politika u implementaciji standarda kvalitete prevencije.

Sve zaposlenice su prisustvovala i/ili aktivno sudjelovanje na webinarima, stručnim skupovima i seminarima. Zbog izvanrednih okolnosti, bilo je potrebno puno učiti i pratiti suvremene trendove na temu mentalnog zdravlja djece, mladih i svih članova zajednice i psihološke prve pomoći u krizi, pa su sve zaposlenice Centra to i činile.

Mentorstvo – Namijenjeno je vanjskim suradnicama – koordinatoricama u grupnim programima. Ravnateljica i stručne suradnice bile su mentorice studentima psihologije, socijalne pedagogije i socijalnog rada.

Radionica o radionici – Program je namijenjen volonterima Centra – budućim voditeljima grupnih programa. U sklopu programa cilj je da se polaznici iskustvenim putem upoznaju s osnovnim načelima grupnog rada i rada u kreativno-socijalizacijskim radionicama.

4.7. PROGRAMI EDUKACIJA ZA STRUČNJAKE DRUGIH USTANOVA I UDRUGA

Edukacija za pomoćnike u nastavi –Pomoćnici u nastavi iz osnovnih škola u Velikoj Gorici su iskazali potrebu za dodatnom podrškom i učenjem, pa je organizirana ova edukacija uz potporu Grada Velike Gorice, a u suradnji s **Udruženjem „Djeca prva“**.

Supervizijska grupa za pomoćnike u nastavi – Motiviranim **pomoćnicima u nastavi** je pružena mogućnost sudjelovanja u supervizijskoj grupi kako bi ojačali svoje osobne i profesionalne kompetencije u svrhu što bolje pomoći djeci s teškoćama u razvoju koja su integrirana u redovne obrazovne programe.

Tematska predavanja i radionice – Namijenjena su stručnjacima koji rade s djecom, mladima i roditeljima. Ove godine su održana dva predavanja namijenjena pomoćnicima u nastavi pod nazivom **„Rad s učenicima s poremećajima iz spektra autizma“**.

Tematska predavanja vezana uz potres – Ravnateljica je održala predavanja za odgojitelje i učitelje osnovnih škola kako bi se što bolje pripremili za rad s djecom nakon razornog potresa koji je pogodio i područje Velike Gorice. Naziv predavanja bio je **„Kako se nositi s kriznom situacijom?“**, a korisnici su bili i roditelji i odgojitelji i učitelji velikogoričkih škola, OŠ Slavka Kolara u Kravarskom i OŠ Pokupsko te OŠ Jabukovac u Sisačko-moslavačkoj županiji.

4.8. EVALUACIJA RADA CENTRA

Tijekom 2021.g. nastavila se raditi evaluacija učinkovitosti pojedinih programa, originalno razvijenih u Centru. Cilj je jačanje teorijske podloge programa, usklađivanje ciljeva, metoda i očekivanih rezultata te kontinuirani sustav evaluacije učinkovitosti svakog programa.

Osmišljena je i prihvaćena nova **Strategija rada Centra** za razdoblje 2019. – 2023.g. U njoj su postavljeni novi strateški ciljevi u radu Centra te će se oni svake godine i pratiti.

5. PROMOTIVNE AKTIVNOSTI I SURADNJA

5.1. PROMOTIVNE AKTIVNOSTI

Dio aktivnosti bio je usmjeren ka promociji rada Centra u lokalnoj zajednici i šire, a najviše je bio usmjeren na medije s ciljem psihološke pomoći i podrške ljudima zbog potresa i pandemije COVID-19.

U 2021.g. su održane sljedeće aktivnosti:

- Kao što je već navedeno, organizirana je tribina povodom **14. Tjedna psihologije**. Cilj ovog tjedna je prikaz širokih i različitih mogućnosti zahvaljujući kojima psiholozi mogu pridonijeti poboljšanju kvalitete življenja pojedinca i zajednice. Tema tribine bila je „**Kako u krizi steći nove snage?**“.
- Akcija „**Velika Gorica prijatelj djece**“ je i ove godine bila u znatno manjem obimu. Ipak, održana je tribina u Pučkom otvorenom učilištu pod nazivom „**Kako smo u krizi?**“, osmišljena je izložba dječjih radova, a 4.listopada 2021.g. je u dvorištu Centra održana svečana sjednica **Dječjeg gradskog vijeća** na kojoj je prisustvovao **gradonačelnik Velike Gorice gosp. Krešimir Ačkar** koji je otvoreno odgovarao na pitanja vijećnika.
- U sklopu završetka četverogodišnjeg projekta „Svako dijete ima pravo na obrazovanje“ kojeg provodi Grad Velika Gorica održana je **promocija priručnika „Lektira za pomoćnike“** kojeg svi zainteresirani mogu preuzeti s web stranice Centra. Priručnik su uredile dr.sc. Arijana Mataga Tintor i dr.sc. Kristina Vujnović, a ravnateljica Centra Sanda Puljiz Vidović je jedna od koautorica navedenog vrijednog priručnika.
- Zaposlenice Centra su održale radionice za djecu u sklopu **Perunfesta**.
- U navedenom razdoblju je bila izuzetno važna **suradnja s medijima**. Puno su nas zvali kako bismo pružali psihološku podršku građanima i kako bi se lakše nosili s posljedicama pandemije i potresa. Ravnateljica se redovito pojavljivala u medijima (na goričkim portalima i City radiju, „V Gradu“, HRT – emisije „Dobro jutro Hrvatska“, „Umijeće odrastanja“, „Uvijek prvi“, „Izvan okvira“, kao i na Hrvatskom katoličkom radiju u emisiji „Argumenti“).
- O svim događajima i novoostima građane Velike Gorice redovito se obavještava putem **web, Facebook stranice i Instagram stranice Centra**, a zaposlenice Centra napisale **12 stručnih tekstova** namijenjene za širu javnosti koji su objavljeni na web i FB stranici Centra, na stranicama Zagrebačkog psihološkog društva, platformi Psihološka pomoć i na portalu Ordinacija.hr.

5.2. SURADNJA I PREDSTAVLJANJE CENTRA STRUČNOJ JAVNOSTI

- Zaposlenice Centra su sudjelovale na **stručnim simpozijima, kongresima i konferencijama, uglavnom online.**
- Rad Centra je predstavljen na **28.Godišnjoj konferenciji hrvatskih psihologa** koja je održana online i to u nekoliko navrata: ravnateljica Sanda Puljiz Vidović je organizirala i vodila okrugli stol pod nazivom „**Uloga Centra za djecu mlade i obitelj u lokalnoj zajednici u krizi**“, a gošće su bile dr.sc. Arijana Mataga Tintor, Grad Velika Gorica, Suzana Majstorović, City radio, Štefica Facko Vrban, OŠ Pokupsko i Jelena Cvetnić, psihologinja u Centru za djecu mlade i obitelj. Isto dan je, zbog velikog interesa, predstavljen priručnik za pomoćnike u nastavi „**Lektira za pomoćnike**“, a Puljiz Vidović je pozvana aktivno sudjelovati u programu „Online razgovori među nama“ na temu „**Prava djece i mladih – što svojim ponašanjem odrasli poručuju djeci?**“.
- Na **3. međunarodnom stručno -znanstvenom skupu Odjela za psihologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta u Zagrebu** pod nazivom „Suočavanje s kriznim situacijama – putevi jačanja otpornosti“ koji se održao od 9. do 11. prosinca održan je simpozij pod nazivom „**Uloga i aktivnosti Centra za djecu mlade i obitelj Velika Gorica u kriznoj situaciji**“ kojeg je vodila Sanda PV, a na kojem su nastupile dr.sc. Arijana Mataga Tintor s izlaganjem „Suočavanje s krizom – spremnost prilagodbe lokalne zajednice“, Sanda PV „Uloga Centra za djecu mlade i obitelj Velika Gorica u kriznoj situaciji potresa i pandemije virusa COVID-19“, Sandra Matijević „Savjetodavni rad i podrška djeci, mladima i roditeljima tijekom pandemije virusa COVID-19 u Centru za djecu mlade i obitelj Velika Gorica“ (izlagale su Jelena & Sanda zbog Sandrine bolesti) i Jelena Cvetnić s radom „Izazovi, prednosti i plodovi online rada Centra za djecu mlade i obitelj Velika Gorica tijekom pandemije virusa COVID-19“.
- Rad Centra je predstavljen i na **Državnom skupu psihologa** koji je održan u online pod nazivom „Multidisciplinarni pristup i međusektorska suradnja kao podrška u odgojno-obrazovnom sustavu“. Naziv izlaganja bio je „Suradnja Centra za djecu mlade i obitelj Velika Gorica s osnovnim školama za dobrobit djece“.
- Dugogodišnja vanjska suradnica Centra prof.dr.sc. Kristina Urbanc sa Studijskog centra socijalnog rada, imala je usmeno izlaganje u kojem je predstavila rad psihodramske grupe na „**2nd International Children and Youth Psychodrama Conference**“.
- Rad Centra predstavljen je u sklopu **projekta „TOY to Share, Play to Care**“ u organizaciji Pučkog otvorenog učilišta Korak po korak s ciljem

razmjene iskustava, dijalog i kritičko promišljanje o različitim uslugama i vrstama podrške za djecu i obitelji u zajednicama. Također je rad Centra predstavljen u panel raspravama „Socijalne usluge za obitelji u riziku“ u sklopu projekta **„ZAJEDNICE UKLJUČUJU – Inicijativa za univerzalno dostupne temeljne socijalne usluge u zajednici“** u organizaciji Rehabilitacijskog centra za stres i traumu i Studijskog centra socijalnog rada.

- Također je predstavljen naš rad na medijskom opismenjavanju na **okruglom stolu „Ekрани i djeca predškolske dobi“** koji je proveden u sklopu projekta „Prevenција a ne intervencija“ kojeg su organizirali Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu i Djeca medija te u sklopu projekta **„Gradski laboratorij 2021: otporan Zagreb, podtema – Komunikacija i odnosi u zajednici tijekom kriza“**. U raspravi su sudjelovali predstavnici civilnog sektora, akademske zajednice, javnih i gradskih institucija, članovi projektnog tima UNIC projekta, lokalni stručnjaci te predstavnici gradskih upravnih odjela i institucija, a raspravu su vodila prof.dr.sc. Žganec i prof.dr.sc. Labaš.
- Predstavljen je rad na panelu pod nazivom **„Utjecaj pojačane izloženosti djece i mladih digitalnim medijskim sadržajima u vrijeme pandemije“** koju je organizirao Savez društava naša djeca te na okruglom **stolu „Izazovi roditeljstva u izvanrednim situacijama“**.
- Na **Psihošpanciru**, stručnom skupu koji ima za cilj promociju psihologije kao primijenjene znanosti te širenje zdravstvene pismenosti i informiranosti stanovništva o mentalnom zdravlju, ravnateljica Puljiz Vidović je, zajedno s jednom od autorica dr. Vujnović, predstavila priručnik **„Lektira za pomoćnike“**.
- Rad Centra redovito je predstavljan studentima psihologije na **Filozofskom fakultetu i na Hrvatskim studijima** te studentima socijalne pedagogije na **Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu**, a zaposlenice Centra su pozivane i držati nastavu na pojedinim kolegijima. Vrijedno je napomenuti da je **knjiga „Raditi s djecom, mladima i obitelji“**, koju su napisale zaposlenice i vanjske suradnice Centra, na popisu obavezne literature na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima na raznim fakultetima.
- Suradnja s fakultetima ostvarena je i kroz **studentsku praksu i volontiranje**, budući da studenti vide Centar kao mjesto u kojem mogu stjecati nova znanja. Zaposlenice Centra imenovane su mentoricama studentima psihologije, socijalne pedagogije i socijalnog rada. Rad Centra se **studentima predstavlja kao primjer multifunkcionalnog centra za usluge u zajednici**.

6. ZAKLJUČAK

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica nastavio je s radom na području brige za djecu, mlade i obitelji s područja Velike Gorice.

U Centru je u 2021. godini je bilo 1739 korisnika – djece, mladih, članova njihovih obitelji, kao i stručnjaka koji se bave djecom i mladima. Od toga je 378 korisnika s kojima se radilo individualno. Ponuđeno im je 30 programa koji su se provodili kroz 52 grupe i kroz program savjetovanja i logopedskih tretmana. U 2021.g. osmišljena su 2 nova programa za djecu, mlade i članove obitelji, a zbog specifične situacije ponuđena je i usluga telefonske psihološke pomoći i podrške. U 2021.g Centar je imao 30 vanjskih suradnika – honorarnih suradnika, volontera i studenata na praksi.

Zaposlenice Centra su bile vrlo aktivne i tražene u medijima i društvenim mrežama, a pisale su i stručne članke namijenjene za širu javnosti. Ravnateljica Centra Sanda Puljiz Vidović jedna je od autorica priručnika za pomoćnike u nastavi „Lektira za pomoćnike“ kojeg je izdao Grad Velika Gorica.

Navedeni podaci govore o inovativnosti zaposlenika i suradnika Centra. **Svi programi su autentični**, a usto se programi stalno prilagođavaju onima kojima su i namijenjeni.

U 2021.g. Centar se, uz svoje redovne programe, uključivao i u nove programe i projekte od kojih vrijedi istaknuti višegodišnju suradnju s Udruženjem „Djeca prva“, Savezom društava Naša djeca kao i predstavljanje na platformi „Psihološka pomoć“.

Rad Centra je cijenjen u stručnim krugovima, pa su ravnateljica i zaposlenice Centra pozivane da aktivno daju svoj doprinos u brojnim edukacijama, okruglim stolovima, akcijama i projektima, daju svoj doprinos edukaciji studenata na Zagrebačkom sveučilištu kao i u brojnim strukovnim tijelima.

Ravnateljica:

Sanda Puljiz Vidović